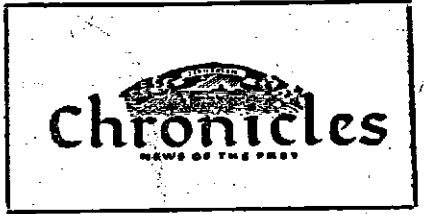

ישראל אלדד מחשבת מלכות ישראל
www.israeledad.co.il

דברי הימים

חדשות העבר

ערכות מואב חי באדר בתק"ס לציונה

1200 B.C.E.
גיליון 12

מת משה איש האלהים

איש האלהים

אישה נמצא את המלים ההולמות את התורה: הנה של הכבוד, התעורה וחרדת הקודש, לומר בן את אשר כמלא את הנפש עד לכלי הכל? אישה נשא עינים פנים אל פנים מול עובדת המות של האיש הדגול הזה?

משה איננו. ארבעים שנה היה עמו, מעלינו ובקרבנו. עצמנו עינים וידענו: עיני קפוחות, והוא לנו עינים. כשלו רגליו והוא צעד והצעד אחריו, ואב היה לנו להדריךנו ולהאכילנו. כתינוקות מוטלים היינו בוקיעי כשה החת ידו של רועה אזהב. גם אם השתללנו כשהחולל בנינו שוכבים, גם אם כפצנו כפפץ תישיש עקשים.

הוא היה עמוד הנקני, והוא היה עמוד האש. כעני לחנות עלינו מער יו אויב. כעני נושא של כרובת, וכעני וועם.

איש האלוהים איננו. האיש משה מת כי בשרו זה היה ילד אשה. האיש בשה מת, ומו ממחה היה משוקע עם המות. כל חושי אמונו תשוקה לבוא הארץ, לראותה, לערומה, לדורון על עפרה ולעץ במסות באבניה.

הוא היה עמוד הנקני, והוא היה עמוד האש. כעני לחנות עלינו מער יו אויב. כעני נושא של כרובת, וכעני וועם.

משה איש האלהים - האיש שגאל אותנו מעבדות מצרים, שהביא אותנו להר סיני ושם נתן לנו את התורה מפי אלהים, האיש שהוביל אותנו במשך ארבעים שנה בתוך הישימון - אינו עוד אתנו. על סף ארץ אבותינו - הארץ שכה אהב אף כי מימיו לא דרך על אדמתה - מת, ואל הארץ לא זכה לבוא.

מאוהל מועד פורסמה בשעת מנחה, הודעה קצרה החתומה בידי יהושע בן נון ופנחס בן אלעזר הכהן, ובהודעה רק שתי המלים. משה מת.

אבל כבוד בישראל

על אבל כבוד לשלושים יום. המתייב לימוד תורת משה ואי סור נגינה וזמירה וגם תספורת. הוכרז במחנה ישראל אשר בערבות מואב, וכן ברחבי עבר הירדן המזרחי שכבר נכבש בידי שני השבטים ומחצה.

במשך שלושים ימי האבל הללו אסרה כל נגינה ושירה באהלי ישראל. כן לא יתפר אש ולא יצאה אף אשה מן האהל. כל בשר יאכל אהל בשרו, וכל בשר יאכל אהל בשרו, וכל בשר יאכל אהל בשרו.

השבועות האחרונים

השבועות האחרונים. פעילות קדחתנית ובלתי פוסקת גילה משה במשך השבועות האחרונים, מאותו יום שבו הודיע ליקנים כי לא יעבור עם העם את הירדן וכי קרבים ימיו למות.

ההיתה זו פליטה מה?

ההיתה זו פליטה מה? השומת-לב כללית עורר הביטוי שהשתמש בו משה "אתה תבוא את העם, במ"קום, אתה ונביא".

הארץ חולקה לשבטים

הארץ חולקה לשבטים. כשאר ככר עם המתנה את שנתה בשעות הלילה, עיניו בקע האור מאוהלו של הנביא. בלילות האחרות גיש הללו נכבשו שם דברי השירה ודברי הברכות, דברי הברית האחד רונה אשר כרת עם העם. מהם נזר עז והשמעו ברכים, ומהם עודם נזרים באהלו של משה, וטרם נודע חובנם בין השמעות שפסחו במח זה היתה גם זו - כי בשעות הליליים בקעו מתוך האהל גם קולות בכי, תפילות ותחנונים: אולם שיר עזת אלו לא זכו לאמון רב, כי בכל אהלו אשר חפץ לאוהלו לא יום יום התייצבות. על חוכניות נראה עוד משה כה שקם או כושט כיבוש הארץ, בהתייצבות אלו - כבימים אלה, שהיו האחרונים לימי להמנום של דבים - ישב ראש חזיו הגדולים המעוררים.

לא ייודע מקום קבורתו

המקום שבו נקבר משה, או שבו ייקבר, איננו ידוע - ולדברי הכהן הקנאי פנחס בן אלעזר לא ייודע לעולם.

את הסיבה לכך גילה פנחס ללוויים בעת שנמצאו הללו מכונסים, במשך כל שעות יום.

מפעל ההסברה של ימי האבל לא יצמטצם לראשי בתיאבוב בלבנו. בשעות בין הערביים יפצו הלויים בכל המחנה, ינסו את כל המשפחות על הנשים והטף ויספרו להם על משה ועל יציאת מצרים ועל כל הנפלאות אשר עשה מאז הישע בפני ערפה ועד יום מותו - למען יזכרו כל הדורות ולמען יספרו איש לבניו ולבני בניו.

הושע נתמנה למנהיג האומה

לעיניהם של אלפים מבני ישראל, ובכלל זה כל ראשי המחנה לשבטיו, נתמנה יהושע על ידי משה כיוורש בהנהגת העם.

הושע נתמנה למנהיג האומה. סמך את ידיו על ראשו ואמר: "חוק ואמץ כי אתה תבוא את העם הזה אל הארץ אשר נשבע ה' לאבותם לתת להם ואתה תחילנה אותם. והי' הוא ההולך לפניך הוא יהיה עמך. לא ירפך ולא יעזוב, לא תירא ולא תחת."

הושע נתמנה למנהיג האומה. סמך את ידיו על ראשו ואמר: "חוק ואמץ כי אתה תבוא את העם הזה אל הארץ אשר נשבע ה' לאבותם לתת להם ואתה תחילנה אותם. והי' הוא ההולך לפניך הוא יהיה עמך. לא ירפך ולא יעזוב, לא תירא ולא תחת."

הורכבה המוצה העליונה

המוצה העליונה אשר תהיל את כל ענייני העם ובעיקר את כיבוש הארץ הנחלתה לשבט לוי. ואשר הורכבה עוד לפני מות משה, פתחה היום בפעולתה זו וההרכבה:

ההיתה זו פליטה מה?

ההיתה זו פליטה מה? השומת-לב כללית עורר הביטוי שהשתמש בו משה "אתה תבוא את העם, במ"קום, אתה ונביא".

איסור חמור!

איסור חמור! בזה מזהירים את כל בני ישראל ובנות ישראל על איסור חמור לשרוט בגוף לאות אבל על מות משה. כמו כן אסור לקרוע קרחה, גופו של אדם קדוש הוא ואין לפגוע בו. מותרת קריעת אבל בגדים.

מראה ארץ כנען חזר ננו

דברי הימים

עבודת מואב, ח' באדר תקס"ו לצירה

תוך התגברות על גלי התהוה הממלאים את נפשנו ונחמנו על גדולתה חייבים לנו ברבע גדול זה לשקול בקור רוח ובצניעות פקודות לר' משה וזוהו ומנובות מדמם את המצב בו אנו נהווים לדעת בדיוק מכוני מה הנקודה אשר אליה הביאנו משה ובפני מה אנו עומדים כיום הזה חייבים לנו שיקול זה בכפל עיון במשנה שיקול שכן אין עוד עמו הנביא אשר הגה את חזונו וזוהו היה במגע מ"ת מיד עם אלוהים הוא ראה את רית דברים מראש ואנחנו חייבים ללמוד ללמוד כי לא העבר ללמוד מן הנסיון כי מי יודע אם בכל דור ודור ואם בכל שעה ושעה יעמוד נביא עמו אשר יחזור ברוח הקודש אשר בו למעמקי העתיד. אין עוד עמו לא עמוד ענו ולא עמוד אש ולא מן השמים. מעתה עלינו לסמוך לתורה הנהיגה לנו וללמודה וללמודה אשר קבלנו כסני מיד משה. מתוך שלשת הדברים הדרושים לנו לעם למען יחיה ולמען יחיה חיים של כבוד וקדושה שנים קיבלנו מיד משה: חרות ותורה.

הוא הוציאנו מעבודתו הוא שאינו לעם שהבחירה בידו שאין הוא חייב לנו להחיות את עמים לאחריים ולשפוך את דמו כמלמות אחריים יתר על כן הוא גאלנו מעבודת שבשש שכן במאות השנים כבר הורגלנו לרעות בשדות נכר. כבר הורגלנו לעול ולעול ורמס ורק בהצלתנו הזו יתר על המדה צדקנו מכאן ועצם היותנו בארץ זרים לנו הורגש כמעט. הוא עורר בנו את הצורך לתורה את רגש הכבוד ובהחיותו אותנו בדרכי שש מקרבנו את שירי די ההכנעה והנחיות ובלו דור צעיר חפשי נשמה אולם חרות זו איננה עדין אלא ערך שלילי. חרות ממש דת חרות זו חייבת להמלא תוכן. לא רק חרות מתשורה כי גם חרות למשורה.

הוא הוציאנו מעבודתו הוא שאינו לעם שהבחירה בידו שאין הוא חייב לנו להחיות את עמים לאחריים ולשפוך את דמו כמלמות אחריים יתר על כן הוא גאלנו מעבודת שבשש שכן במאות השנים כבר הורגלנו לרעות בשדות נכר. כבר הורגלנו לעול ולעול ורמס ורק בהצלתנו הזו יתר על המדה צדקנו מכאן ועצם היותנו בארץ זרים לנו הורגש כמעט. הוא עורר בנו את הצורך לתורה את רגש הכבוד ובהחיותו אותנו בדרכי שש מקרבנו את שירי די ההכנעה והנחיות ובלו דור צעיר חפשי נשמה אולם חרות זו איננה עדין אלא ערך שלילי. חרות ממש דת חרות זו חייבת להמלא תוכן. לא רק חרות מתשורה כי גם חרות למשורה.

הוא הוציאנו מעבודתו הוא שאינו לעם שהבחירה בידו שאין הוא חייב לנו להחיות את עמים לאחריים ולשפוך את דמו כמלמות אחריים יתר על כן הוא גאלנו מעבודת שבשש שכן במאות השנים כבר הורגלנו לרעות בשדות נכר. כבר הורגלנו לעול ולעול ורמס ורק בהצלתנו הזו יתר על המדה צדקנו מכאן ועצם היותנו בארץ זרים לנו הורגש כמעט. הוא עורר בנו את הצורך לתורה את רגש הכבוד ובהחיותו אותנו בדרכי שש מקרבנו את שירי די ההכנעה והנחיות ובלו דור צעיר חפשי נשמה אולם חרות זו איננה עדין אלא ערך שלילי. חרות ממש דת חרות זו חייבת להמלא תוכן. לא רק חרות מתשורה כי גם חרות למשורה.

הוא הוציאנו מעבודתו הוא שאינו לעם שהבחירה בידו שאין הוא חייב לנו להחיות את עמים לאחריים ולשפוך את דמו כמלמות אחריים יתר על כן הוא גאלנו מעבודת שבשש שכן במאות השנים כבר הורגלנו לרעות בשדות נכר. כבר הורגלנו לעול ולעול ורמס ורק בהצלתנו הזו יתר על המדה צדקנו מכאן ועצם היותנו בארץ זרים לנו הורגש כמעט. הוא עורר בנו את הצורך לתורה את רגש הכבוד ובהחיותו אותנו בדרכי שש מקרבנו את שירי די ההכנעה והנחיות ובלו דור צעיר חפשי נשמה אולם חרות זו איננה עדין אלא ערך שלילי. חרות ממש דת חרות זו חייבת להמלא תוכן. לא רק חרות מתשורה כי גם חרות למשורה.

הוא הוציאנו מעבודתו הוא שאינו לעם שהבחירה בידו שאין הוא חייב לנו להחיות את עמים לאחריים ולשפוך את דמו כמלמות אחריים יתר על כן הוא גאלנו מעבודת שבשש שכן במאות השנים כבר הורגלנו לרעות בשדות נכר. כבר הורגלנו לעול ולעול ורמס ורק בהצלתנו הזו יתר על המדה צדקנו מכאן ועצם היותנו בארץ זרים לנו הורגש כמעט. הוא עורר בנו את הצורך לתורה את רגש הכבוד ובהחיותו אותנו בדרכי שש מקרבנו את שירי די ההכנעה והנחיות ובלו דור צעיר חפשי נשמה אולם חרות זו איננה עדין אלא ערך שלילי. חרות ממש דת חרות זו חייבת להמלא תוכן. לא רק חרות מתשורה כי גם חרות למשורה.

הוא הוציאנו מעבודתו הוא שאינו לעם שהבחירה בידו שאין הוא חייב לנו להחיות את עמים לאחריים ולשפוך את דמו כמלמות אחריים יתר על כן הוא גאלנו מעבודת שבשש שכן במאות השנים כבר הורגלנו לרעות בשדות נכר. כבר הורגלנו לעול ולעול ורמס ורק בהצלתנו הזו יתר על המדה צדקנו מכאן ועצם היותנו בארץ זרים לנו הורגש כמעט. הוא עורר בנו את הצורך לתורה את רגש הכבוד ובהחיותו אותנו בדרכי שש מקרבנו את שירי די ההכנעה והנחיות ובלו דור צעיר חפשי נשמה אולם חרות זו איננה עדין אלא ערך שלילי. חרות ממש דת חרות זו חייבת להמלא תוכן. לא רק חרות מתשורה כי גם חרות למשורה.

הוא הוציאנו מעבודתו הוא שאינו לעם שהבחירה בידו שאין הוא חייב לנו להחיות את עמים לאחריים ולשפוך את דמו כמלמות אחריים יתר על כן הוא גאלנו מעבודת שבשש שכן במאות השנים כבר הורגלנו לרעות בשדות נכר. כבר הורגלנו לעול ולעול ורמס ורק בהצלתנו הזו יתר על המדה צדקנו מכאן ועצם היותנו בארץ זרים לנו הורגש כמעט. הוא עורר בנו את הצורך לתורה את רגש הכבוד ובהחיותו אותנו בדרכי שש מקרבנו את שירי די ההכנעה והנחיות ובלו דור צעיר חפשי נשמה אולם חרות זו איננה עדין אלא ערך שלילי. חרות ממש דת חרות זו חייבת להמלא תוכן. לא רק חרות מתשורה כי גם חרות למשורה.

הוא הוציאנו מעבודתו הוא שאינו לעם שהבחירה בידו שאין הוא חייב לנו להחיות את עמים לאחריים ולשפוך את דמו כמלמות אחריים יתר על כן הוא גאלנו מעבודת שבשש שכן במאות השנים כבר הורגלנו לרעות בשדות נכר. כבר הורגלנו לעול ולעול ורמס ורק בהצלתנו הזו יתר על המדה צדקנו מכאן ועצם היותנו בארץ זרים לנו הורגש כמעט. הוא עורר בנו את הצורך לתורה את רגש הכבוד ובהחיותו אותנו בדרכי שש מקרבנו את שירי די ההכנעה והנחיות ובלו דור צעיר חפשי נשמה אולם חרות זו איננה עדין אלא ערך שלילי. חרות ממש דת חרות זו חייבת להמלא תוכן. לא רק חרות מתשורה כי גם חרות למשורה.

הוא הוציאנו מעבודתו הוא שאינו לעם שהבחירה בידו שאין הוא חייב לנו להחיות את עמים לאחריים ולשפוך את דמו כמלמות אחריים יתר על כן הוא גאלנו מעבודת שבשש שכן במאות השנים כבר הורגלנו לרעות בשדות נכר. כבר הורגלנו לעול ולעול ורמס ורק בהצלתנו הזו יתר על המדה צדקנו מכאן ועצם היותנו בארץ זרים לנו הורגש כמעט. הוא עורר בנו את הצורך לתורה את רגש הכבוד ובהחיותו אותנו בדרכי שש מקרבנו את שירי די ההכנעה והנחיות ובלו דור צעיר חפשי נשמה אולם חרות זו איננה עדין אלא ערך שלילי. חרות ממש דת חרות זו חייבת להמלא תוכן. לא רק חרות מתשורה כי גם חרות למשורה.

איך נכבש עבר הירדן המזרחי

הגלעד והיבוק הירדן המזרחי

הרב אשר להם בקשו להתנחל במר' חבי עבר הירדן. אולם לאחר שהבטיחו כידוע לעבור עם כל שבטי ישראל את הירדן על מנת לסייע להם בכיבוש כל כנען וצפון עמק לעזרם גם מיטב החיילים של השבט סימ האחרים דרך אב שימשו גם קרבות אלו מצד איומיהם והכשת למלחמה הצפונית לנו. המואבים החלו לחשוש במקצת מפני צומחמו וניסו להתגרות בנו ולבוא בטענות. אך דבר זה רק סייע בידו להשתלט על כל המרחב עצמם הם כובשים ולא כמאוב ועפון שהם תושבים קדומים בארץ. על כן ברור היה שהאמורי יראה בנו אויבים מתחרים על השלטון בארץ.

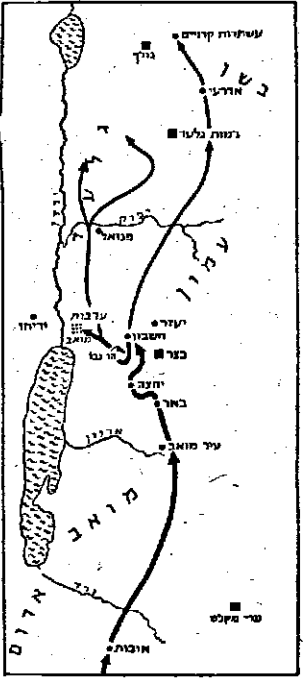

סכר אמורי

שיר התובחה והאהבה

הרבה דברי שירה ותכמה שמענו מפיה. אך השירה הזאת עלתה על כולם בכוחה ויופיה בעומקה ובפשטותה גם יחד. וכשנאמר בקולו העמוק והברור: 'האוינו השמים ותשמע הארץ' — נדמה היה כי הוא כולו נטוי בין שמים וארץ כגשר העולם אל כוללם אשר ראה בחלומו אבינו יעקב. שמים וארץ כאילו נשקו בו יחד. חוב' רור יהוה הוא הוריד לנו את התורה משמים. הוא העלה את תנו הארץ לגבולו שמים. ולא חלילה בטלטה חזקה ומסחרתה כי אם כאב הנשוא והזרות.

כשאנו עומדים היום על הירדן וסוקרים אחורנית את מה שעבר עלינו בארבעים השנים מאז יצאנו מצרים עד הרגע הזה בו עומדים אנו לשוב אל ארץ האבות. נעוף גם מבט קצר על אותה ארץ שאנו עומדים בה עתה ואשר חלק מאחורינו נאחזו בה: עבר הירדן המזרחי. תחילה נזכור שבהקראו היום בני ישראל הרי ששם זה קשור באחד המקומות הקדומים שהיו

מפת כיבוש עבר הירדן המזרחי

בכעור המזרחי של הירדן. נתגלו לפנאול שלעל היבוק. זוכרים אתם מה רבה היה התרגשות בעמקו במקום הזה וכלב בו יפנה הישע יניח להצני בפנינו את כל המהוה על יעקב אבינו אשר נשתהה לאחר שהעביר את הנשים והילדים? עמדו מעבר לביקו וראינו את תנועתו של הוקן הגבור למרות זקנותו. הנעות כאילו זאבק עם דמות בלתי נראית. שם היה יעקב לישראל.

הסעם העיקרי לנקיטת הדרך המהומה היו קישי המעבר מהרומים. אם קישי שבשכש הררים ואם זכ רגות הקרבות בעמלק. שנית: האמנו שהחיות האדומים וכמו כן המאבים והעמנים המתחמים על לוס בראחו אברהם יתנו לנו בעלי בריה. נשחרו אותם מעול המצרים. בארצם לא נגע ותמותה ואת ידשו לנו מעבר המשי דרך ארצם. אולם נתאכזבו. אמנם לא הגיעו הדברים לידי התגששות עמם. אך נאלצנו לעקוף את גבולותיהם. מינו מאובות — עיר מבצר קדר מה — צפונה. מאחורי חיל הלוח

האוינו השמים וְתַשְׁמַע הָאָרֶץ אֲבִירֵי יַעֲרָה פִּטְרָה לְקַחֵי תַל פֶּסֶל אֲמַתֵּי קַשְׁעִירִים צִלְי־דָשָׁא וְכַרְיָבִים צִלְי־עֶשֶׂב. כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא הִבּו גִּזְל לְאֵלֵינוּ.

כך פתח נביאנו איש האלהים את שירתו הגדולה אשר העל מעצ באוני העם ערב לכתו ומסחרתה כי אם כאב הנשוא והזרות.

הוא הוציאנו מעבודתו הוא שאינו לעם שהבחירה בידו שאין הוא חייב לנו להחיות את עמים לאחריים ולשפוך את דמו כמלמות אחריים יתר על כן הוא גאלנו מעבודת שבשש שכן במאות השנים כבר הורגלנו לרעות בשדות נכר. כבר הורגלנו לעול ולעול ורמס ורק בהצלתנו הזו יתר על המדה צדקנו מכאן ועצם היותנו בארץ זרים לנו הורגש כמעט. הוא עורר בנו את הצורך לתורה את רגש הכבוד ובהחיותו אותנו בדרכי שש מקרבנו את שירי די ההכנעה והנחיות ובלו דור צעיר חפשי נשמה אולם חרות זו איננה עדין אלא ערך שלילי. חרות ממש דת חרות זו חייבת להמלא תוכן. לא רק חרות מתשורה כי גם חרות למשורה.

מאברהם עד מות משה

לפני חמש מאות שנה: יצחק בן אברהם בן תרח מאור כשדים מכיר את האל האחד ומשפטיים אולם מרוב ענוותו ומרוב תשחבתו את הדברים עצמם לא קשר עם הבורא. לא חמד הק מיד על כך ששמו ירשם כמחבר הנביאה ועתה חושש אני מאוד שירי המפתחים תהינה בכוירי הכתבים היקיים האלה. האחר ירצה להק"ו את משה. השני ירצה לרשע. ומי יודע אם לא עלולים בכלל להעלים או אף להוסיף אילו מגילות. ויבואו ימים בהם לא ידע עוד איש מה יצא ומה לא יצא מיד המחוקק.

לפני ארבע מאות שנה: יצחק בן אברהם בן תרח מאור כשדים מכיר את האל האחד ומשפטיים אולם מרוב ענוותו ומרוב תשחבתו את הדברים עצמם לא קשר עם הבורא. לא חמד הק מיד על כך ששמו ירשם כמחבר הנביאה ועתה חושש אני מאוד שירי המפתחים תהינה בכוירי הכתבים היקיים האלה. האחר ירצה להק"ו את משה. השני ירצה לרשע. ומי יודע אם לא עלולים בכלל להעלים או אף להוסיף אילו מגילות. ויבואו ימים בהם לא ידע עוד איש מה יצא ומה לא יצא מיד המחוקק.

לפני שלש מאות שנה: בני יעקב ממשיכים במסורת אביהם. הם רועי צאן, אלא שרם נודדים עם צאנם בכל רחבי הארץ. בסכסוך תהיה בהם מכה את אנשי שכם. אך אין הם נאחזים עדין בשום מקום להתגששות קבע. שנאת אחים מביאה את יוסף בן יעקב מצ

לפני חמש מאות שנה: יצחק בן אברהם בן תרח מאור כשדים מכיר את האל האחד ומשפטיים אולם מרוב ענוותו ומרוב תשחבתו את הדברים עצמם לא קשר עם הבורא. לא חמד הק מיד על כך ששמו ירשם כמחבר הנביאה ועתה חושש אני מאוד שירי המפתחים תהינה בכוירי הכתבים היקיים האלה. האחר ירצה להק"ו את משה. השני ירצה לרשע. ומי יודע אם לא עלולים בכלל להעלים או אף להוסיף אילו מגילות. ויבואו ימים בהם לא ידע עוד איש מה יצא ומה לא יצא מיד המחוקק.

לפני חמש מאות שנה: יצחק בן אברהם בן תרח מאור כשדים מכיר את האל האחד ומשפטיים אולם מרוב ענוותו ומרוב תשחבתו את הדברים עצמם לא קשר עם הבורא. לא חמד הק מיד על כך ששמו ירשם כמחבר הנביאה ועתה חושש אני מאוד שירי המפתחים תהינה בכוירי הכתבים היקיים האלה. האחר ירצה להק"ו את משה. השני ירצה לרשע. ומי יודע אם לא עלולים בכלל להעלים או אף להוסיף אילו מגילות. ויבואו ימים בהם לא ידע עוד איש מה יצא ומה לא יצא מיד המחוקק.

החלוצים לא יכזיבו!

בשעות הלילה הראשונות נקראו באופן דחוף לאהלו של יהושע נשיא שבט ראובן וגד וראשי משפחות מכיר משבט מנשה לרדן בדבר התנחלות שבטים אלה בעבר הירדן וחל"קם בכיבוש הארץ. למרות האבל הכבד במחנה נתקפיה הפגישו כי במשך כל היום פשטו שמועות במחנה שרבים מכין השבטים האלה החליטו לאחר לכתו של משה להתפזר אל נחלתיהם ועדיהם בעבר הירדן המזרחי. שנכבש בידיהם כשנה האחרונה.

השיבה היתה קצרה ביותר. כעבור חצי שעה יצאו בני השבטים עם יהושע אל אהל מועד ושם, בנוכחותו של פנחס בן אלעזר הכהן נברתה בשניה בני ישראל. וזה נוסח שבוועת הנאמנות אשר נשבעו ליהושע: 'אנחנו נעבור הירדן לפני ה' אל ארץ כנען. ואחיה יהושע חוק ואמץ. כל אשר צויתנו נעשה ואל כל אשר תשלחנו נלך. ככל אשר שמענו אל משה ה' ונעמד אליך. רק יהיה ה' אלהינו עמך כאשר היה עם משה. כל איש אשר ימרה את פיך ולא ישמע את דבריך יומת. רק חוק ואמץ!'

ידעיה זו פשטה מהר בין אהלי המחנה שישוברים אחר הלילה הזה לעלות על משכבו ויהיה וישבו קבוצות קבוצות בחוף הירדניה הפינה את המיתות שנוצטברה במשך היום. שבטי שמעון ובנימין כבר דובר על מסע נקם נגד השבטים. המבוגרים המסתפקים בנחלתם ומפירים את השבעה לעם כולו.

פינת הלשון

שאלה: כימים האחרונים החלו להשתמש במונח 'החלוצים' כמובן יחסית בראש המנהל הצבאי לאי צומח מה מקורו של שימוש זה? תשובה: 'החלוצים' היא כידוע המונח שחונן הלוחם. היא סמור ובאחריו של החיל. היא גם מסמלת את הגבורה ומכאן משחקי-איומים של חיליים להיריד איש מרעהו את הגבורה הנקראת 'חלוצים' על שם החלוצים הם המתנים שעלי הם נהגרת התורה. ובגלל החשיבות הזאת איש התגברו של הלוחם קוראים ראשוני הלוחמים בפערכת הקרב 'חלוצים'.

אומרים

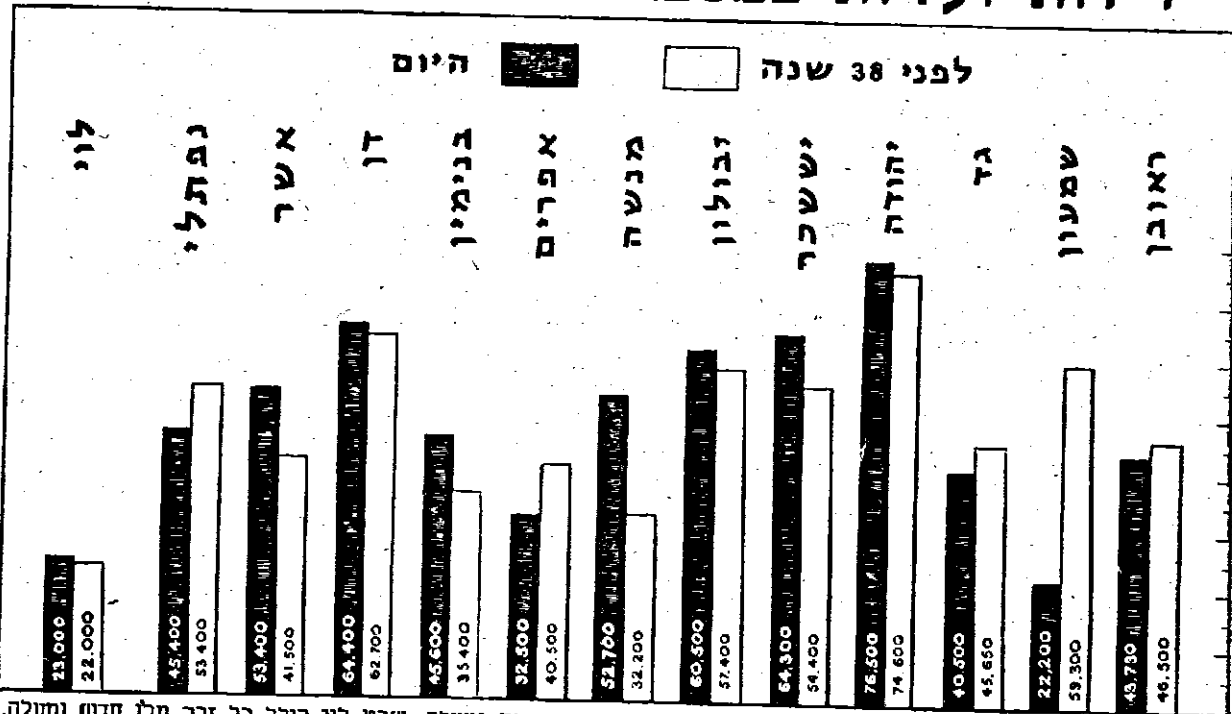
אגממון מלך מיקני הסדך החיני הקירב לפני הפלגתו לספריה את בתו איפינייה קרבן להצלחת מסע המלחמה.

אחוננו של בלעם נמצאה מהו ספקו לאלה שבו התגורר בלעם בן בעור. שנשבה נידון לפתח. יש סבורים שבלעם הרג את בתו. תו כשראה חיילי ישראל קרבים לאלהו מכיון שלא רצה אחרו מבני ישראל ירכב עליה. כידוע מה הלכים סיפורים מפלאים על אחונו של הקוסם. בין היתר מספרו כי אדם פתח את פיה והיא דיברה ככל אדם בשעה שהקוסם רכב עליה לקלל את ישראל.

כדי היין היו ריקים מאסר בזו פרעה סיפחה את מצבת הכרובי אביה המונה. סתי השני הכרובי לצידו את קברו שלו. הוא מצא כמה כדי ידו ובהם הכתובת: 'יון מן בית סתי'. נחבר כי הכרים ריקים רוחות שהי גירסות כאשר לגורל היין הזה. יש האומרים כי היין נצ' למ כיוון שה'קא' (הנפש) של הנפ' שר צרחה אותו — ואכן לאחר הכל, כך צריך להיות הרבה. אולם לעומת אלה יש המבצעים את ההשערה האלגנטית כי הכרים הללו הונחו בקבר כבר לאחר שרוקנו מן היין שהיה בתוכם.

כדי היין היו ריקים מאסר בזו פרעה סיפחה את מצבת הכרובי אביה המונה. סתי השני הכרובי לצידו את קברו שלו. הוא מצא כמה כדי ידו ובהם הכתובת: 'יון מן בית סתי'. נחבר כי הכרים ריקים רוחות שהי גירסות כאשר לגורל היין הזה. יש האומרים כי היין נצ' למ כיוון שה'קא' (הנפש) של הנפ' שר צרחה אותו — ואכן לאחר הכל, כך צריך להיות הרבה. אולם לעומת אלה יש המבצעים את ההשערה האלגנטית כי הכרים הללו הונחו בקבר כבר לאחר שרוקנו מן היין שהיה בתוכם.

מספר בני ישראל לשבטיהם ירידות ועליות במספרים מאז יציאת מצרים

התפתחות של כל השבטים פרט לשבט לוי כוללים כל זכר מבוגר ומעלה. מספר יוצאי מצרים של כל השבטים (פרט לשבט לוי) היה על כן עם יציאת מצרים 603550 איש. היום מספר יוצאי מצרים 601730: ירידה גדולה חלה בשבט שמעון משתי סיבות: המגפה שפרצה בוטח והתפלה הגדולה במלחמה עם עמלק ועם חזק ערד במעלה עקריים. שבט יהודה - הגדול בשבטים.

הדים לנצחון ישראל על מדין: חוק חלוקת שלל המלחמה

12.000 החיילים סיימו את ימי טומאתם

אחד החוקים האחרונים שחוקק משה היה חוק חלוקת שלל מל- חמה. חוק זה נועד להגן על החיילים והצבא כנגד השלל הרב שזכה במלחמה עם מדין ואשר בחלקו הרב נשדד על ידי החיילים עצמם.

חוק השבויה בהתאם לחוק שקבע משה א. אסור לשאת לאשה שבויה אלא כעבור חודש ימים לאחר באה לבית הוריה. זה קודש לאבלה אחר בית אביה.

בלעם בן בעור הוצא להורג מנחם בן אלעזר הכהן שיצא עם הצבא למלחמה במדין ציחה להביא לפניו לזין את בלעם בן בעור הקוסם הנודע ששמה: בשעת המשפט העידו מבני ישראל וגם מבין חזק ורק: נשיא מדין, שבלעם היה האיש אשר יצא לכוף על בני ישראל בערמה, למי שנתן את נשואים ומסקריהם לחזק שחיה במקדש בעל-עצור. מע ששהיבא מנחה קשה על מנחה ישראל.

אתמול חזרו למחנה ישראל הכללי שבשטים שנים עשר אלף החיילים שהשתתפו (אלף אלף מכל שבט) במלחמה במדין. מלחמה זו נערכה כיווד לאחר שהמדינים הצליחו למשוך אל עבר דת פגוע שלמה רבים מבין בני ישראל וגם נשאים בתוכם. לאחר שפגעה בן אלעזר הכהן הרב כהורו נשיא ישראל ובה נשיא מדין, ששעו מעשה ומה במקדש בעל-עצור, נשבעו המדינים לנקום ביש ראל, אך משה הקדימם ושלה נגדם את מבחר צבא ישראל, המדינים משה קבע שעל כל הלוחמים אשר הרגו נפש רב ונטמאו גם בטומאת המדינים להשאר שבעה ימים מחוץ למחנה, רק את כן ישהרו במים וישורו.

איכה חרבה אוגרית?

ותען הבתולה ענת: לשברך האל בבית בהתנפלי אל תשמה. תלחליך אוחוז בימיני קוצותיך בגדולת כוח ידי אמרש שער קדוקיך אוריד שיבתך בדם שאולה...

מלך המדין ענת, שיש לה חזקת נאמנות על שבעת המושבות, נשבעה לנקום ביש ראל, אך משה הקדימם ושלה נגדם את מבחר צבא ישראל, המדינים משה קבע שעל כל הלוחמים אשר הרגו נפש רב ונטמאו גם בטומאת המדינים להשאר שבעה ימים מחוץ למחנה, רק את כן ישהרו במים וישורו.

נקבעו שלש ערי מקלט צעד חשוב בהקלאת רמת-התרבות של האומה

שלוש ערים נקבעו על ידי משה כערי המקלט בעבר הירדן, שאליהן יוכל המלט הורג בשוגג, כדי להציל מיד גואל הדם. בהתאם לחוק ההירגה בשוגג. הערים הן אלו:

- בנחלת ראובן - בצר
בנחלת גד - רמת-גולעד
בנחלת מנשה - גולן
(ראה הספד בנסח ב)
חוק ערי המקלט נועד, כיווד, למנוע בישראל שפיכות דמים של יונים. חוק זה מבטל את זכותו הטבעית של גואל דם לנקוט את נקמת דם קרובו שנשפך, אם אכן נעשה הדבר בשוגג. לכן הרגע שהעניע הורג ליער מקלט, מנה זכותו הטבעית של גואל הדם, ונכנסה לתקפה זכותו המשפטית של הרוצח להוכיח את צדקתו ושגגתו. הכירו המשפטים ייעוד בערי המקלט, ואם יוכח שאכן רצח האיש

בבלעם: נופל וגלוי עיניים ואכן עלתה עורמתו לישראל באלמי קרבנות. במלחמה נפל גם הוא בשבי לפני שהספיק להתחמק על אהורו לטר לדתו הרחוקה. לאחר שהוכחה אשמתו ביקש בלעם רחמים בזכות הברכות אשר ברך את ישראל, אולם פנתה ענה לעומתו שברכות אלה לא מרצוהו הטוב ברכי. הוא ניזון למות והוצא להורג.

כמוכן שלאחר התנזרים מנחמים ממך זה נכנע אביה אל חזק הת משרה לבני.

ובעל, הוא אחיה של ענת, שואף שלום הוא וזו בקשתו לאחותו (המלה: מוסר לזמן נטיות למלחמה (רקם):

אספי מלחמה מן הארץ שיתן על עפר אהבה נסכי שלום בקרב הארץ הרבי אהבה בקרב שדות. חשכי עצד, חרבך השיבי תרוצנת פעמיך אלי... דבר יש לי ואדבר לך נאום ואגיד לך. דבר עצים ולחישת אבנים דבר לא ידעוהו אנשים ולא יבינהו המון ארץ. שיתת שמיים עם ארץ תהומות עם כוכבים... באוי נא האנוכי אספרה בנתן מערתי אל-הצפון. בקודש בהר נחלתי. ותען הבתולה ענת: אנוכי אסוף מלחמה מן הארץ אשית על עפר אהבה אסוף שלום בקרב הארץ ארבה אהבה בקרב שדות. האומנם הצליחה ענת? יבא חורבנה של אוגרית ויעז.

בבחי המקדש באוגרית (הנותר שריד?) סופרו דברי ימי אוגרית כאלפי שנים. תושביה הראשונים היו כנראה נודדים שהגיעו מבקעת הפרת העליונה, הם הפכו את עיר החוף עם המפרץ היטה שלה למרכז תיחון מסחרי בין צפון ודרום, בין מזרח ומערב. ידה האחת שלושה, לשומר ואחד ושניה על לאי כנחור, אוגרית. מגיעות לשפת הנילוס וירובליה עד ליריכא צפון של מל- כות מיתני.

עם תירכין מלכות אכד ובבל ירד גם קרה של אוגרית, אולם זרם חדש של שמים שהגיע אליה הביא פריחה חזשה. ביותר בתחום התרבות, אוגרית הפכה להיות למרכז מרכז האמנות. היא קיבלה מהעברים את כתב האלפבית המסופוטמי והשירה והשירה הסינורית התפתחה ושגשגה. מקדשה מפורשת היא קשר רה קשר הווק עם מצרים ואף נציב מצרים על ידי התיקוסטים שחוריה מעולה למאה שנה. עם גירוש התיק סוסים מצרים שוב הופכת אוגרית לבסיס צבאי מצרי נגד החתים, עד ששוב יגברו החתים.

אולם האוכלוסיה של אוגרית עצ מה קמעה שאינה משתפת במפעל בתמורות המדיניות האלה. עיניה למסחר לאבנות לאבנות ארמונות ומקדשים מפוראים מוקמים בה ומעורבים בה סגנונות מנוגני מצריים ומקני וכפתורי המקדש המסר האר ביותר הוא של בעל אף האבות החושבים הוא האלה ענת. שירי העלייה הגדולים על כעל ומותה על ענת, על נדאל הם פאר הספרייה הגדולה, שהיא מהגדולות בעולם.

מאות סופרנו המדיני שתיים הן הסיבות העיקריות למלחמת טרויה - סבורים כחוגי משקפים יודעי דבר, - ושתיה נעוצות בתנאים הגיאוגרפיים של העיר.

הכוח החדש - היונים

אגממנון הוא בן אפרוס מלך מיקני ובעלה של קליטמסטרה מספרטה, שלה לו שלוש בנות ובן אחד. הוא בעל המעצר הגבוה בין תר בין נסיכי יוון, ולפיכך משמש כמפקד המסע. בימי הערוד ימלא את מקומו - ידאג לענייני הממלכה, אף יעמוד לימין המלכה הג' מודה - רעו וירידו הנאמן אגיטוסטוס. אכילס הנו איש מלחמה צעיר, אשר כבר בקרבות הראשונים הוכיח כי הוא הראשון שבלב בבורי יוון, בן לאב בא בשנים. מלאומ, שהיה בימים גבור מהלל אף הוא, נמסר בראש המערכים לחצר מלואס מלך הדרונים, כי נתגלה לו בנבואה מפורשת שאם יפיל לטרויה יכה בכבוד ובהילה, וגם במות ביבל צעיר, אכילס בחר איווא בהחילה ובמותה. ולא באריכות ימים שאף עשה תהילה. הוא ידוע כקורד, כעלן ובעל רצון כרוז.

בשבילי מלחמת טרויה:

הסיבה הראשונה היא כי טרויה משמשת כמכשול העיקרי להתפשטות הויונים במי הדרומוסטים והאוקיינוס. כיוון שהיא חוסמת את הדרך אליהם. הפקיד זה של טרויה נבטלס במיוון לאחר שברחה העיר והוא ברית עם הכוח השני-בכחי בנות באסיה הקטנה - מדינת ליקה שברודוס - ושתי המדינות הללו הודעות עתה ככוחות משותפים את גלי ההגירה היוונים מאירופה. הסיבה השניה היא - תאומה של אנשי הצבא והנסיכים היוונים לזכות בשלל העיר העשירה הזאת. אכן, הודות למצבה הגיאוגרפי הגות, מתשרת טרויה הן מן המס שהיא גובה מניות הסחורה הרבות הערב רות בה. הן מן היריד השנתי הביני לאומי הנערך במישור שלפני חומרי תיה. בשל מצבה הגיאוגרפי הגות הזה משמשת טרויה מרכז למסחר בסחורות רבות מכמה וכמה ארצות - יוון, תרבות סוסים לבנים, זהב, כסף, עצים, ארומן, אתונות, כרי, שנהב ועבדים. מסחר זה מקיף שש דפים רבים ממדינות אסיה הקטנה ועד לכפתור, לטרויה ולמצרים. עושרה של טרויה וחריבתה מורחות שבה נודעו איווא למרחקים.

מלחמה שציפו לה מראש

הי של שתי סיבות נכבדות כאלה, כרי כבר מזה עשרות בשנים ציפו משקפים למלחמת הכרעה בין טרויה ליונים; אבל העילה הישירה למלחמה הייתה הסיבה הישירה למלחמה.

קרים הלימות בהרי כנען על כן לפני כניסתן לשם הכן לך בודי צמר מצמר הכבשים אראלי לשבט גד

מאונך: א. ארץ סיחון המוכה; ב. מקום מותו של אהרן; ג. גליון זה מקדש לכוור; ד. עליו אמר משה: ה. תופר ואוריק לאיש חסיד; ו. ה. אתה מוכניו של משה; ז. מרד במשה; ח. ה. הורה גיתנה שם; ט. העיר שפלו בה בני אפרים שהקימו לצאת ממצרים (ראה בעתוננו גילון ל-א); י. ס. מכה ראשונה למצרים; יא. חתרמן כפי האמורים; יב. כל השבטים יחד; יג. אש גדולה; יד. אסור לאכול עליו של הוא הנפש; טו. משמש למאור; טז. משה ציח את הקרב; טז. מים הפסוק והוא עומד עליו תחת העין; יז. כה אבר; יח. חבורת טובה; יט. ראויה שפעל ראה דרכיה; כה. סכין; כא. נקב האף; לב. בן נח; לד. חבלת השמיים; לה. נקב האף; לו. חבורת היחיה כזה נצל נח; מא. היה איש צדיק (כתוב חסר); מב. מקסימים עליו קטורת; מכ. מצאן בחובו את ביעד יוסף; מד. כינו למצרים העליונה; מה. רטוב; מג. עדי ראשית; מו. בני ישראל נצטוו ביחס למדין; מז. ית שמו; מח. בני אבי האומה לפני שהורו חב שמו; מו. לפני יומיים (כתוב חסר); נה. הר בצפון הארץ ונצו; נו. הגבול המזרחי של ישראל; נז. המובטחת לאבות; נח. בתמה דרוסה; נט. שם שם משה; ס. בלעם המשיח אליו את בני ישראל; סא. ירושה לבני אהרן; סב. שמה ששעו ממנו קטורת; סג. בשבילך; סד. קריאת צבא; סה. יסוד לבלים; ע. עמוד מים; עא. עיר מבצר בכנען.

